Մանչուռիի էֆքեար ոչ-նէտ 300 նիւսխէ իթիպտրըյլա, դրյմէթի իթանպոլ իչին 2 լիրաչ տուզու կկպի, թաշրալար իչին սախի սէնէտ 250 նիւսխէ վիրիլէրէք, վէ բօսթա բարասըտա իչինէ օլարագ քէզալիք 2 լիրա տըր։
Նիւսխէսի 40 ար բարաեա սաթըլմագտա աը

Մանչուռիի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԻ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Խանաթըն պէհէր սաթըրը պիրինճի տէֆա 3, իքինճի տէֆա 2, վէ իւչիւնճիւ վէ սայիր տէֆալար իչին 1 ղր. վէ իլան սըրասընա գօնուլմասընդն իլան սաթըրը 5 ղր. տուր։
Մէքթուպ վէ սայիրէ Գալաթատա ԲԷՆՃԷՄԻՀ Բազարընտա վագը Ն. 41 իրսի խանընտա կարապետ Ֆ. Փանոսեան իմիւնէ կէօնտէրիլէճէք աիր։

ՄԷՆԷ 9. ١٢٩١ ԶԻԼՀԱՏԷ ١٠ 1874 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 12 ԲԻՆՃԷՆՊԻՀ ԱԼԱԳԱՆԿԱ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 24 Ն. 2696

PILULES HOLLOWAY

Գարաճիկէր, միտէ, վէ պաղրըսաղ խասթալըգլարընը էյիլէշթիրմէք իւրէք բագիպի պուլունմասան Հօլուէյ հապլարը, սինիր վէ վիճուտ վէ ֆիքիր զայիֆլիքլէրինէ տասխի իլաճ օլուպ, հէր նէվի սույի ամէլ ու հարէքէթէն գալմա էսէրլէրի նապէտիա իթտիրիրլէր։

Պու հապլարընն, եիւրէք վէ պէլ իւղէրինտէ զայէթլէ ֆայիտէլի թէէսսիրի վար տըր, չէօյլէ քի, գաՀը թէմիզլէտիքլէրի իլէ պէրապէր, եիւրէկէ վէ միտէեէ գուվվէթ վիրիրլէր, վէ եիւրէք պուլանմասը, միտէ էքշիլիկի, սաֆրա խասթալըղը, եէլ, վէ պաչ աղրըսընը տէֆ իտիպ, միտէյի տիւզէլթիրլէր։ Վէ թէքմիլ վիճուտ պիր չօգ խասթալըգլարը մաճիպ օլան խասթալըգլարտան գուրթարմաղ, սըհհէթի եէրինէ կէլիր, բահաթլաշըր վէ գուվվէթլէնիր։

ONGOENT HOLLOWAY

Հիչ պիր իլաճ, մէզքիւր իլաճը կէչէմէզ, պու իլաճըն իչինտէ պուլունան պէլէսանա վէ չիֆա վիրիճի էճզալար, տէրի եարալարընը վէ խասթալըգլարընը մութլագա տէֆ իտէր։ Վէ էսկի վէ եէնի չէմիտ աղրըլար, գապարճըգ վէ չիչ, պաճագ վէ կէօքիւս աղրըլարը, աղ վաղթի զարֆընտա նյիւէյիրլէր։

Ի՛չ պու թէհայեիւրէ չաեան իլաճ, նէզլէեէ, էօքսիւրիկէ, վէ ազճիէր վէ տամարլար էֆֆիւնէթի, վէ եիւրէք օյնամասը, վէ եէլ, վէ եախօտ տամլաեա զայէթլէ չիֆատար օլատուգտան պաչգա. հէր ճինս սրրաճա իլլէթինի տասխի տէֆ իտէր։

Հէր ֆ-ոռ-ոռ-ում էլէ պէեւէ-ոռ ֆեբեկ Ռ-ալէ-ոռ ֆ-ոռ-ոռ-ում ֆ-ոռ-ոռ-ում ֆ-ոռ-ոռ-ում հապլար ալընմալը դէր։

Մէզքիւր հապըն գուրթուսու, քնափիֆլի էճզանըլարտա վէ Տէրիսաատէթտ Պաղչէ դարուսունտա Մ. Վ. Գասաբեանդն Ն. 7 մաղազատա 1 ֆրանգ 50 սանթիմ, 3 ֆրանգ 75 սանթիմ, վէ 6 ֆրանգա սաթըլըր։ Զօգ ալմադ իսթէյէնլէր, Լօնտրատա Օքսֆօրտ Ըսթրայթտա 533 նիւմէրօյու մաղազատա, սահիպի օլան Մ. Բըրոֆլէսսէօր Հուլէյ միւրաճաաթ իթմէկի տիրլէր։

MAL DE DENTS

LES GOUTTES JAPONAISES

ՏԻՇ ԿԱՂԸՍՈՒ

Մաթէր Գէյլէս թատիր օլանան իլաճ, ճիսաէթլի ախ ադրըսընը պիրանկ պիրէ քէսէր, վէ ամչի չիրիմէնէրլէք ադրընը, իթիւն պիթիւն ատֆ իտէր։

Պուլունուր Իսթանպոլտա Տէլա Սուսա, Ծաննի, Վէլիչ վէ գումրանեասը Լճաքխանէլէրինտէ։

ELIXIR & DRAGÈES DU DR RABUTEAU

ՖՐԱՆՍԱ ԱԳԱՏԷՄԵԱՍԸ ԹԱՐԱՖԸՆՏԱՆ ՆԱՅԻԼԻ ՄԻԻՊԵԱՖԱԹ ՕԼՄՈՒՇ ՕԼԱՆ ՏՕԳԹՕՐ ԲԱՊԻԹՕՆՈՒՆ ՇՈՒՐՈՒԳ ՎԷ ՀԱՊԼԱՐԸ

Իչինտէ Բէրօթլուրու-ը ֆէր պուլունան մէզքիւր մուալիճէլէր, ԵԱՐԸԼԸՂԸ, ԳԱՆՍԸՋԼԸՂԸ, վէ ԲԻԵՆՍԻՋԼԻԵՒ տէֆ իտէր, վէ ասլա ընդլայղ իթմէքսիզին զայիֆ մի-զամ օլանլարը գուվվէթլէտիր։

Մէզքիւր մուալիճէնին թէճրիւպէսինի ոգատէմեա ալատաքնտան պուլունան հէքիմ-լէր Բարիսին խասթախանէլէրինտէ լճրա իթմէք օլուպ, սայր պիլ ճիւմլէ չէվիրի պու կիպի իլաճլարտան իւսթինն օլատուգտանու թաստիգլէ, խասթալարա պունլարտան վիրմէքճէ տիրլէր։

Տէրիսաատէթտ Տէլա Սուսա, Ծաննի վէ Վէլիչ վէ գումրանեասընդն մաղազասընտա սատըլըր։

BANDAGE ÉLECTRO-MÉDICAL

Բարիսի Բրայ Ամբ ոգադընտա 44 նիւմէրօ իլէ մուրաղամ խանէսէ խա-չեան իսէն ոօքթ. Մաքի պիրատէրլէրին լճատաքբասէ օր պ, 15 սէնէ իմթիեազը պուլունան Պանտամ Ի Էքթրո—Մէտիքալ նամ գասդ չիչինէլիրինէ էյիլէթէն սարկըսը, պու իլէթ իչին պերէքսիր տիր։ Շիմտիկի գասար, գասդլարա պաղլանան սարկըսը, չիչինէյի թուամադ իչէն իտի, ֆադաֆ, միւմայիլէյհիւմ ազթօրլար, հէքթրիզալը մէզքիւր սարկըսը իսէ, իչ պու մէսէլէյի հալ իթ-միհէր տիր, չէօյլէ քի մէզքիւր սարկը, չիչինէյի աղ վաղթթա ատֆ իտիպ, սինիրլէրէ գուվվէթ վիրիր վէ ասլա աղրը սրը հիսս օլունմադ։

Իչ պու գասդ պաղլարը, Պէյրուտա Եիւքսէք գալատրըմտա իմթիեազը գա-սդ պաղլարը Միսիս Մաքէլէնինէ 9 նիւմէրօյու տիւքքեանընտա սաթըլըր։

ANTIPELLICULAIRE

TRADE MARK. ANTIPELLICULAIRE FAMILY REQUISITE MAZET & Co REGISTERED.

Պաշտաբի ենմէ ատրիլէրի, եանի թէվիի դըրմադ վէ սաչլարընն տէօրիւմէսինի մէնն իչին բօմատա։ Տիւնեատա պուլունան կիպի պու խրամէթէ եարար բօմատա եօք տուր։ 500 պին քիչի, պու բօմատա-նընն ֆայտէսինի կէօրմիւշ տիր։

Սաթըլըր Գալաթատա Պանգա սոգաղընտա միւսիւ Ֆ. տը Գասթրօնդն 2 նիւմէ-րօյու մաղազասընտա։

ԻԼԱՆԱԹ

Les annouces pour la France sont exclusivement reçues à Paris chez M. E. Orain 9 Rue Drouotet les annonces pour l'Angleterre chez M. E M icoud. 81A Fleet Street, à Londres E. C.

EÑCRE NOUVELLE

Բարիս, Մաթիս, Բըլէսի, Բարիս,

ԵԷՆԻ ՄԻՒՐԷՔՔ Պ

1867 սէնէսի էքսբոզիսիօնունտա Լէ-ժիսն ա'Օնէօր նիշանընընն խաչընը վէ 1873 սէնէսի Վիէննա էքսբոզիսիօնունտա տա-խի լիեազաթ միտալեասը ալպ խլէմիշ տիր։

Գօրեա Լէյին մէնէքչէ ըէնկինտէ եէնի միւրէքքէպ։

Քեաֆիֆէյի պէօյիւք նէզարէթլէրտէն գապուլ օլունմուշ տուր։

Պուլունուր Իսթանպոլտա Վէլիչ վէ գումրանեանընդն վէ Տէլա Սուսանընդն Լճ-զախանէլէրինտէ։

ENCRE JAPONAISE

CMMUNICATVE

Ամբիլեալարա, իչէն գարըլարա, թէրզիլէրէ, գունաուրանըլարա, ֆապրիգա-ճըլարա մանսուսէն ալա վէ խայլի միւա-տէֆ տաեանընգը վէ զայէթ սատէ Սէն-ժէր գումրանիասընդն տէրին մաքինասը հէր տիւրլու ռէնքիւ տէֆտէրէ եէ վէրիլմէ օլուպ, զաթէն պու գումրանեասան պաշ-գա մէզքիւր մաքինալարը եարան տիկէր ֆապրիգա վէ գումրանեանընդն վիճուտի օլ-մասը ճիհէթլէ, հէր սուրէթլէ չէօհրէթ պաղանմըշ տըր։

Պունտան պաշգա մէզքիւր գումրանի-ընդն հէր տիւրլու մանիֆաթուրասը մաղ-պուլ օլատուգունտան, քէնտիսինէ էյնա սաթրն ալանլար մէմնուն գալտրգալարը պէ-նան օլունուր։

Իչթէ պունուն իչին մէզքիւր գումրան-դա մէմալիքի մահրուսէնին պէօյիւք էհմի-էրի իլէ, Մըսըր վէ Սուրիա վիլայէթլէ-րինտէ վէ մէմալիքի չարգիյէ պիրէր վէ տի թալիպ իթմէքտէ օլատուգունտան, պու-նա թալիպ օլանլարընդն վէ պու պատոկ մու-նասասալ մալիումաթ ալմադ իսթէյէնլէրին-Նէզքիւր գումրանեանընդն Լօնտրատա մէր-քէզի օլան Ֆօսթէր Լան Շարսիտ նամ սո-գագատա 39 նիւմէրօրու մաղազասընա մի-ւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Բերայի ՀԱՄԱԿԱՄ անուն նորակազմ ընկերութիւնը այս անգամ, հասարակաց օգտակար ծառայութիւն մ'ընելու նպատակաւ, վիճակահանութեան մը ձեռնարկած է. 1000 թիւ տոմսակէ բաղկացեալ իւրաքանչիւր տոմսակին գինը 1/4 մէճիտ ըլլալով, որոց 500 ը միայն պիտի շահին, առաջին պարգևը Դաչնակ մը, երկրորդը, Կարի մեքենայ մը, ևն. ինչպէս վարը ցանկին մէջ կը տեսնուի։ Վիճակահանութիւնը յառաջիկայ Յունվար 5 ին անպատճառ տեղի պիտի ունենայ, Բերա Թարլա Պաշի թիւ 42, Համակամ Ընկերութեան Զբօսարանը։

ՑԱՆԿ

ՊԱՐԳԵՎՈՑ

Դաչնակ (բիանո)	Ղրշ. 2000
Կարի մեքենայ մը	0100
Բարիկ Պրիսթօլի վրայ մետաքսեայ պատկեր մը	200
Թափատական Հրեայ 8 հատ. կղմեր	150
Մօնթէ-Քրիսթօ 6 հատ. կղմ. և պատկ.	150
Բիչիօլա պատկ. և կազմեալ	100
Պատմութիւն տանն Արծրունեաց	60
Պատ. Հայոց 15 Հյկղնց. լուսան	40
Միրզանի Կարաստ դրախտին կապմ.	40
Մատենագրութիւնք. Պէյրիկիչնի. կապմ.	35
Մատենագրութիւնք. Դուրեանի կապմ.	35
Բանական փիլիսոփայութիւն բաժանեալ յերիսուս հատորս	35
Գաղտնիք Հաւատաքննութեան	35
Պատմ. Հայոց Գէորգ Բեան կապմ.	50
» » » թղթատարմ	25
10 թիւեր Եւրոպական մեծագիր պատկերներ	15
85 » Ալենքսանդր Մենանդեանցը	
50 » Բնաբ յաւելարս Հայրենեաց	
100 » Վիշտք իսկ ի փարիզ ի ձեռանէ Թատանիկ Տ. Մարգարեանցի	
70 » Ամոլք սիրոյինք	
50 » Հրաշալիք բնութեան	
50 » Գիրք ժողովրդեան	
70 » Հայ թագաւորաց պատմական խաղի թուղթ, որ ամեն կարգի ազգայնոց դիւրութիւն կուտայ Հայոց Պատմութիւն սովրելու	

ԳԻՏԵԼԻՔ—Տոմսակը կորսնցնողը բան մը պահանջելու իրաւունք չունենար.

Տոմսակները հեռաւոր տեղերը կծախուին. Բերա Ընկերութեան Զբօսարանը և Թագսիմ Ֆխաժանա Նիկողոս աղա Տէմէրեանի խանութը։

Պոլիս Ֆրէնկեան դրատունը։

Պէյիքթաշ Եէնի մահալլէ Եղբայրասիրաց Ընկ. զբօսարանը և Քէօրբիս-պաշի Հատէսի սարաֆ Ատատուր աղա Սէֆէրեանի խանութը։

Օրթա գիւղ, Թաշ Ներտիվէն Մանուկ աղայի կաֆէնօն։

Խասգիւղ Շահ-Նուպար Վարժարանը Պ. Մեհրան Մանասեանի ձեռամբ։

ԼՄԱՆԷԹՃԻ

Լմանէթճի Բէթրի աղա, Տէրիսաատէթտէն Իզմիր, Իսկէնտէրիէ, Մըսըր, վէ Մաճսուրա, վէ օրալարտան տա Իզմիր վէ Պրուսա տասխիլտէ օրա-բաղ Տէրիսաատէթէ էմանէթ կէօթիւրիւպ կէթիրմէքտէ։ օլատուգունտան, զէյրտէ պէեան օլունան մահէլլէրէ էմանէթ վէ էշեա կէօնտէրմէք իսթէ-եէնլէրին, Սագա եօգուշունտա վա-լիտէ խանը իւսթիւնտէ Պոնճուգճու խանընն օտասպաշըսը Մաթաս ադանա միւրաճաաթլէ, միւմայիլէյհի սօրմալա-ը։

ՏԱԽԻԼԻՑԻ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Միութեպերանը սարաֆանտէն Մադսուտզատէ սաատէթլու Սիմոն պէյ հաղրէթլէրինէ բիւթպէյի ուլա սընը-ֆը էվվէլի,

Պէյրութ միութասարրբֆլըղը, Պէյօղլու մերքէզի պիաաեէթ մահքէմէսինին հուզուգ տայիրէսի բէյիսի սապրգ սաատէթլու Բէուֆ էֆէնտիեէ,

Աքեա միութասարրբֆլըղը, Հօրան միութասարրբֆը սապրգ բիֆաթլու Էսատ էֆէնտիեէ թէֆվիզ պույրուլմուշ տուր։

———

Պու տէֆա մալիեէ խազինէսինտէն, Գըրէտի ժէնէրալ պանգասընտան, սէնէվի եիւզտէ 14 1/2 ֆայիզ իլէ 450 պին լիրալըգ պիր իսթիդրաշ ադատիլիպ, պունա տայիր օլան մուգավէլէնին կէչէն սալը կիւնիւ իմզա դըլընտըղը իշլիտիլմիշ տիր։

—Ըշգօտրա միութասարրբֆը սատէթլու Էշրէֆ բաշա հաղրէթլէրի Բօտկօրիչա վագբասընտա.քի միւճրիմինին քեաֆֆէսինի ախզ ու կիրիֆթ էյլէյիպ, մուհաքէմէլէրինի իճրա իլէ լաղըմ կէլէն մաղալաթաեր Պապը Ալիեէ թադտիմ էյլէմիշ տիր։

—Կէչէն չարշէնպիհ կիւճէսի բիւղկեարըն շիտտէթինէն նաշի Գօսդատա թաշ գօնաղընին ճատտէ թարատա թաշ գօնաղընին ճատտէ թարաֆընա օլան տուվարը եըղըլըպ, էօնիւնատ պուլունան պիրի սիւբիւրկէճի վէ տիկէրի պագալ օլան իբի սիւքեանը քեամիլէն պասարրմըշ վէ գահ.քեանը քեամիլէն պասարրմըշ վէ գահ.վէյի տախի խարապ էյլէմիշ տիր։

—Էչէն չարշէնպիհ կիճէսի սաաթ 8 սուլարընտա Մաքրի քէօյիւնատ պիր հարիգ զուհուր իտերէք, պէշ պապ խանէ միւհթէրեդ օլտուղու հալտէ պասարրբըմըշ տըր։

—Անատօլու էհալիսինէ կէօնտէրիլմէք իւղրէ սիւնքի կիւն 283 ատէտ չիֆթ էօքիւզիւ իւսկիւտար մրութասարրբֆլըղընա թէսլիմ օլունմուշ տուր։

—Էյիրնէէնին պաղը մահէլլէրինի սու պասարղընա տայիր օլ թարաֆտան խապէր ալընմըշ տըր։

—Պիր դաշ կիւնտէն պէրու տէվամ իտէն շիտտէթլի ֆուրթունա վէ պօ-ղլարտան նաշի, Բումէլի վէ Անատօ-լու ճիհէթլէրինտէ պուլունան թէլէ-կրաֆ թէլլէրինին էքսէրիսի ղըրըլմըշ տըր։

—Սըրպիստան կէչէրէք Նիշ վէ Սոֆիա թարիգի իլէ Տէրինասատէթէ կիտէն Ավթրիա բօստասընընդ պու հաֆ-թա Սոֆիատա կէլմէմէսի ճիհէթլէ ա-թա Սոֆիատա կէլմէմէսի ճիհէթլէ ա-ռըրը օլան շիւպհէ իւղրինէ, իշ լիահ-գիգ օլունուպ, զիքր օլունան բօս-թանընն Սըրպիստան տախիլինտէ Ա-լէքսէնճէ գասապասընընն տէօրթ սաաթ էօթէսինտէ էշգրեա թարաֆընտան վուրուլուպ, խուրճլարտա պուլունան Շպին ֆիօրին իլի պիր մըգտար սըրմա զասպ օլունտուղու վէ սըրմալար պուլունուպ, ագճէ իլէ հայտուալարընն հէ-նուզ մէյտանա չըգարըլմատըղը անլաշըլմըշ տըր։

—Նէճտ գրթասընտա հիւքիւմէթի մահէլլիեէ ալէյհինտէ պաղը հարաքեաթը խեանիէ զուհուր իթտիկինի եաղմըշ իտի։ Մուախխարէն ալընան մալիւմաթա նէզարէն, կէրէք պաղը եէրլիլէրին ֆէսատը, վէ կէրէք խարիճատէն վուգուի մէմուլ պաղը թէվֆիզաթ իւղէրինէ, էհալի իսթիլալ իտիպ հիւքիւմէթ տայիրէսինէ հիւճում իտէրէք միութասարրբֆի փաշայը վէ մայէթինտէ պուլունան պիր դաշ զապթիէ նէֆէրաթընը գաթլ իթմիշլէր։

Պունուն իւղէրինէ, Պաղտատ վիլայէթինճէ թէտապիրի լաղըմէեէ թէշէպպիւս օլունուպ, պիր չօգ սիւարի վէ բիատէ ասքէրի տախի սեվգ օլունմուշ տուր։

—Կէլիպօլու, Բէչան վէ Բասթամպուլ թէլէկրաֆխանէլէրի տիրէքթօրլարընտան, Տէրիսաատէթ բօսթա վէ թէլէկրաֆ նէզարէթինէ չէքիլէն թէլէկրաֆընը սուրէթի տիր։

Կէլիպօլու, 22 դեկտ.

Մարիչա ըրմաղը ճաշուպ, սուլար օվաեը պասը վէ օրասընը պիր տէնիզ հէյեէթինէ վաղ էյլէտի։ Սարբճա Ա-լի վէ կէմիճի քէօյլերի արասընտա օ-լան եօլլարտան կէչիլմէսի մուհալգա-պիլինտէն տիր։

Ֆուրթունա եաղմուր իլէ պէրապէր տէվամ իթմէքտէ տիր։

Բասթամպուլ, 23 դեկտ.

Պիր դաշ կիւնտէն պէրու էսմէքտէ օլան պօրա սէպէպինտէն, 100 տէն զիեատէ աղաճ քէօքիւնտէն տէվրիլիպ, թոսեա թէլէկրաֆ թէլլերի իւղրինէ տիւշմիշ տիր։

Բասթամպուլտան 7 սաաթ էօթէտէ 60 տան զիեատէ թէլէկրաֆ տիրէքլէ-րի տէվրիլիպ, մուխապերաթ գաթ օլմուշ տուր։ Պոեազատ վէ Սինապ խաթթը տախի այնի հալտէ տիր։ Խաթթլարը թամիրի էշին լաղըմ կէ-լէն թէտպիր իթթիխաղ դըլընմըշ տըր։

—Տրաբզոն ճիվարընտա պու սէնէ մահսուլաթճա ֆէյդ ու պերէքէթի օլ-մատըղընտան, էհալի թօխում տիք-մէք իշին զախիրէյէ շիտտէթլէ իհ-թիեաճը վար իքէն, իւսկիւպճէ խա-նէտանընտան իղղէթլու Հալիլ աղա նամընտա պիրի 8000 քիլէ գատար զա-խիրէ Բուսիա թարաֆընտան ճէլպ ի-տիպ, մինասիպ վատէ վէ ֆիեաթը միւթէտիլէ իլէ էհալիյէ թէվզի վէ թադսիմ էյլէմիշ, վէ 200,000 օգգա մըսըր պուղտայը տախի Սելանիք թա-րաֆընտան ճէլպ իթմէք իւղրէ պու-լունտուղունու Զէման ղաղէթասը մէտհ ու սէնա իլէ եաղմըշ տըր։

—Մուտանեատան Պրուսաեա գա-տար պիթթէմտիտ խիթամը եաղլաշ-մըշ օլան շըմէնտըֆէր խաթթընն մու-այնէնէսիլէ պէրապէր Մուտանեաճա պաղը խուսուսաթը լսպզմէնին թէս-վիյէսի իշին մահը հալին տօգուզուն-ճու բէնճէնպիհ կիւնիւ խիւտավէնտի-կեար վալիսի տէվլէթլու բաշա հաղ-բէթլերի, խաթթ իւղերինտէն Մու-տանեատա աղիմէթ վէ իքի կիւն սօնրա ավտէթ պուեուրտուղլարը մահէլ-լի հավատիսինտէն տիր։

—Մալիյէ նէզարէթինտէն պու քէ-բէ ումում վիլաեաթա քէշիտէ պույ-ղուլան թէլէկրաֆնամէնին սուրէթի տիր։

Լարարընն մուալիճաթտա գուլլանըլ-մասը զայէթ նատիր օլուպ, մէքի-ֆաթտան օլարագ խաթիմալի մուղիրը օլտուղունտան, պունուն մէնների դէրրի Շուրայի տէվլէթ գարարը իճապընտան պուլունմաղ իլէ, օլ վէճճ իլէ իդթիղասընընն իճրասը լաղըմ կէ-լիր։

—Սիսամ զաղէթասընընն եաղտըղը-նա կէօրէ։ Սիսամտա պիր խայը վա-գրթտան պէրու դուրագլըղ տէվամ էյլէտիյի հալտէ, պու կիւնլէրտէ քիւլ-տեեեն եամուր եպատտա թէսրա-ղընն եիւղիսնրու կէօրէ թանվիլ իթմիշ, վէ ֆուրթունատան նաշի պիր խայը սէֆինէ զարգ օլմուշ տուր։

—Հասըլաթը վագասը տէրտէսթի ինչա պուլունան Մէտրէսէյի վաթանա այիտ օլմագ իւղրէ, պու տէֆա թա-րաֆը հիւքիւմէթի Սէնիյէտէն մէտ-րէսէյի մէղքիւրուն միւտիրի պուլու-նան զաթա, Մէտրէսէյի Հիւքէմանա-միյէ պիր ֆինուն զաղէթասը իմթիյ-ասը իթա պույրուլմուշ տուր։

—Խըտիվիյէթի Մըսրրիյէ ճանիպին-տէն Լինդարէ վիլայէթի գահթղէտե-ռանը իշիւն իթա վէ իրսալ պույ-ղուլմուշ օլան իքի պին գաթ էլպիսէ, «էվվէլերէ եիւբլէտիլերէք դեկտեմբեր-ին իւշիւնճիւ կիւնիւ Լինդարէյէ վա-ղ օլտուղու գօմիսիօնու մախսուսը խրիֆէթի իյլե միւհթաճլին վէ պիչա-ճեկանը էհալիեէ մինասիպ վէճճ իլէ լէվզի վէ իթա գրըլընմագտա իտու-ի Լինդարէ զաղէթասընտա օլունուշ տուր։

—Պու կիճէ խսթամպօլտա վագը մանը թէաթրօսունտա, Պէլ Էյէն դամ օբէրանընն թիւրքճէ թէրճէմէսի-ն իճրա իտիլէճէկի իլանը, մա մէմ-նունէյէ կէօրիւլմիշ տիւր։

Ումարըղ քի եավաշ եավաշ էհալի-ղ, միւղիգա տիյնէմէքլիկէ տախի ըշարագ, թարիգը մէտէնկյէթ տէ-իրու կիթմէքլիկէ պաշլատաճագ տըր։ Ճումա իրթէսի կիճէսի տախի, մէղ-ուր թէաթրօտա, իբի մահ իշին բթիլ իտիլմիշ օլան թատրոն նամ-ղէթա մէնֆաաթընա օրմագ իւղրէ ր կիւղել օեուն իճրա իտիլէճէկի-ինի մա մէմնունէյէ իշիտիլմիշտիր։

ԻԼԱՆԸ ԸԼՄԻ

Տաշրալարա կէօնտէրիլէճէք պան-տրբոլ տէնքլէրինէ սարբլմագ իւզրէ միւպաեասընա լիւզում կէօրիւնէն պիր մէթրօ վէ եիկիրմի սանթիմարզընտա օն տօգուզ պին մէթրօ մուշամպա իլէ, պիր մէթրօ օն իքի սանթիմարզընտա օթուզ իւչ պին ալթը եիւզ մէթրօ քանավաչօ վէ իւչ պին գըյէ տէնկ իբի, վէ տէօրթ եիւզ էլլի գըյէ գընանագ տէրտէսթի միւնագասա օլտուղունտան, էշեայի մէղքիւրէնին իթասընա թալիպ օլանլարըն նիհաեէթ քեանունի էվվէլին օն սէքիզինճի չարշէնպիհ կիւնիւնէ գատար մէճլիսի Բուսումաթա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

1290 քեանունի էվվէլ 10

———

ԹԻԿՃԱՐԻՅԻ

Լիվերբուլ 23 դեկտ.

Միտ. Ն. Օր. բամուղու	7 3/4
Տօլարա էյի ճինս	4 7/8 5
Պու կիւնքի սաթըշ	12,000 պալէս
Բիացա դավի	

ՍԱՐԲԱՖԻԻ

Լոնտրա, 23 դեկտ.

Էսհամը Ումումի աշքլարը	44 3/4
» » գաբանտը	44 3/8 5/8
69 »	54 3/8 5/8
71 »	63 1/2
Պոն սիւ թրէզոր (Սէրիա. Բ.)	84 1/4 3/4
Ինկիլիզ գոնսոլիտ	92

Բարիս 23 դեկտ.

Էսհամը Ումումիյէ գաբանտը	45 12 1/2
1869	275
Բուամլի չըմէնտըֆէր սէհիմէրի	122 50
Ֆըրանսըզ ֆոնտոսու 3 ֆ	99 45
» » 3 ֆ	61 65
Իթալիա	68 70

ԳԱՄԲՐԻՆՈՍ ԵՒՈՐՈՊԱ

Էսհ. Ումումի դեկտ. 11 ազգամ գաբ.	49 27
« դեկտ. 12 սապահ աշքլարը	49 25
« էն եիւքսէք	49 25
« էն աշաղը	49 19
« Սաաթ 6	49 21
Խաթիպրաշ 1863 ին ք. ք.	338
« 1865 ք. ք.	333
« 1869	277 1/2
« 1872	85 1/2
« 1873	265
Քրէտի ժէնէրալ դ. ք.	11 16
Սօսիէթէ ժէնէրալ ագսիոնլարը	8 8
Սօսիէթէ Օթօման	5 25
Սուսմոլ պանգասը ագսիոնլարը	6 16
Պանգ Գումէրսիալ	3 30
« Վէրիսի	—
« Սօսիէթէ Օսթրօ Թիւրք	—
Շըմէնտըֆէր սէհիմէրի	121 1/2
Թրամվայ հիսսէլերի	455
Քրէտի Հէլլէնիկ ըսգոնթօ	
Լօրիում մատէնի ագսիոնլարը	32
Գուբոն ոքոնթոսու 50 վարա	
Ադճէ ֆոսֆիզի	3 20
Բէրօր	7 20
Հէվանէսիզ	2

———

ԳԱՄԲՐԻՆՈ ՖԻՆԱՆՍԸ

Ինկիլիզ լիրասը	Ի-չ այ վատէլի
Ֆրանք	

———

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻՒԶԱՆԸ

Ինկիլիզ լիրասը	110 20
Ֆրանսըզ ալթունու	88
Բոլ	89 20
Գերմանիայ ալթունու	51 28
Պէճաղ մէհիսիյէ ֆարգը	101 35
Մէթալիք ֆարգը	105
Պագըր	129
Պէշլիկ	104 25
Գառսլոն գայմէսի գաբիք	6 54

ՆԷՎԻՅԷ

—Օսէոատան կաղէթ տը Մօսքու-ղաղէթասընա շու վէճճ իլէ եաղըմըշ տըր։

Ախզ ու իթաճա չիմտի էօյլէ պիր տուրկունլուդ կէօրիւլմէ.քտէ տիր քի միալի չիմտիեէ գատար կէօրիւլմէմիշ տիր։ Մէսաժէ տ'Օտէսա նամ ղաղէթանըն իլանաթ սահիֆէսի խանէ սաթմադ իլանը իլէ տօլու տուր։ Հէման պիւթիւն սօգագլար մէզատա չըգարըլմադտա տըր։ Պանգալարըն քիւշաւինտէն պէրու, պուրանըն քեաֆիֆէյի էմնաք սահիպլէրի քէնտի խանէլէրինի մէղքիւր պանգալարա իսթիլալ էյլէմէ.քտէ տիրլէր։ Պաղը ատէմիէր խանէ սաթըն ալմըշլար իսէ տէ, պատէհու խանէլէրին ֆիեաթը տիւշտիւկինտէն, բէք չօղ զարարլարա տիւշար օլմուշլար, վէ պաղըլարը տախի պանգալարտան ալտըգլարը ադճէյի սարֆ իթմիշլէր տիր։

—Մատրիտտէն աթիտէ.քի մէ.քթուպ եաղըմըշ տըր։

Կէչէն ախշամ քէնտի օտամտա օթուրուպ ղաղէթա օգումադտա պուլունտուղում էնատէ պիրտէ Ա.թօչա սօգաղընտա պիր գաչ թիւֆէնք վէ թապանճա սէտասը իշիթտիմ։ Պունտան պիր գաչ տագիդէ սօնրա, պիր պէօլիւք ասքէրին մէզքիւր սօգաղատօղրու եիւրիւտիյինի կէօրտիւմ։ Սօգագլարտա խալդ քէմալ թէլաշ իլէ էվլէրինէ կիթմէ.քտէ իտիլէր։ Իշին նէ օլտուղունու պիլմէտիկիմտէն, հէման սօգաղա չըգարմ; պիրտէ նէ կէօրէյիմ, պիւթիւն տիւ.քեանլար գարանմադտա վէ թէաթրօ վէ սայիր էյլէնճէ մահէլլէրի պօշալմադտա իտի։ Պիր աղ սօնրա կէօրտիւմ.քի ճիւմհուրիեէթ ըէյիսի մարէշալ Սէրանօնըն եավէրլէրի, թիւֆէնք սէտասը իշիտիլէն մահէլլէ տօղրու սիւրաթրա կիտիեօրլար։ Հէրքէս իսէ պու թէլաշա պիր իսթիլալը ասքէրի մանէասը վիրմէ.քտէ իտիլէր։ Զիւնքի պիւթիւն ժէնէրալլար պէօյիւք իւնիֆորմալարը իլէ ըէյիսի ճիւմհուրուն սարայընա կիթմէ.քտէ իտիլէր, հալ պու քի խալդը պու գատար թէլաշա տիւշիւրէն վադրա շունտան իպարէթ իմիշ, չէօյլէ քի Պատաճօղ ալայը, Իսրանիանըն շըմալի ճիհէթինէ ալիմէթ իթմէ.ք իւզրէ էմր ալըպ, հէման օ կիճէ սաաթ 9 տա հարէ.քէթ իտէն տէմիր եօլու իլէ կիթմէսի մինասիպ կէօրիւլմիւշ, ֆագաթ, մէղքիւր ալայ հարէ.քէթ իշին հազըրլանաճադ եէրտէ դըշլատան չըգըպ սօգագլարա տաղըմըշ, չիւնքի, պու ալայ գանունէն մուհարէպէ իթմէեէ մէճպուր օլմաեըպ, չէհիրտէ իգամէթէ մէմուր օլտուղու ճիհէթլէ, ասքէրին ճիւմիէսի պաղըրմաեա պաշլամշլար իտի։ Պունուն իւզէրինէ ումուրու զայրէթա թարաֆընտան խայլի ասքէր կէօնտէրիլմիշ վէ պիր գաչ թիւֆէնք աթըտըգտան սօնրա ժէնէրալլար մուզաքէրէնէ իպլթիտաբ իտիպ, Նիհանէթ ճիհէթի մէղքիւրէյէ կիթմէլէրինի քէնտիլէրէ պէեան իթտիլէր։ Իշ պու վադրա վուգու պուլտուղու կիճէ, մարէշալ Սէրանօ, Մատրիտ չէհիր էմանէթի տայիրէսինտէ պիր զիեաֆէթ քէշիտէ իտիպ, պունտա բէք չօղ զապթան վէ ժէնէրալլար մէվճուտ պուլունմուշ իտի։ Իշպու զիեաֆէթին խիթամ պուլաճաղը էնատէ, չէհիր էմինինէ պիր բուսուլա կէլիպ, մէղքիւր բուսուլատա Սէնթ Իղնասիէ դըշլասընտա իսթիլալ զուհուր իթտիյի պէեան օլունմուշ տուր։ Շէհիր էմինի մէղքիւր բուսուլանը ըէյիսի ճիւմհուրա թագտիմ վէ ըէյիսի միւշարիլէյհ տախի պունու օգուտուդտան սօնրա, պուլունտուղու սարաեա հէման 2000 նէֆէր ասքէր ճէլպ օլունարադ, սարաերն էթրաֆընտա պուլունտուրուլմասընը էմր իյլէմիշ տիր։ Ֆագաթ կիճէ եարըսընտա չէհիրտէ հիչ պիր չէյ գալմաեըպ, հէր եէր սիւքիւնէթ քէսպ իյլէտի։ Մէղքիւր ալայըն պէօյլէ իթաաթսըզլըգ իտիպ սօգագլարտա պաղըրմասընա սեպեպ միւսթադիլ էհալիսէն պաղըլարընըն ասաքիրի մէրդումէեէ մուհարէպէ իթմէմէ.ք իչին վագը օլան նասիհաթլարը իմիշ։

Հասըլը կէրէ.ք Մատրիտ վէ կէրէ.ք Իսբանեանըն սայիր մահէլլէրի էհալիսինին, ըէյիսի ճիւմհուր մարէշալ Սէրանօ ալէյհինտէ գրեամ իտէճէ.քլէրի շիւբհէսիզ տիր։ Զիւնքի, ըէյիսի միւշարիլէյհին հիւքիւմէթի թէհամմիւլ օլունմազ բատտէեէ վասըլ օլմուշ տուր։ Մատրիտտէ հիչ պիր զաղէթա եօգ տուր քի հիւքիւմէթի ասքէրիէտէն բուխսաթ ալմադըգընը պիր հավատիս եաղապիլսին։ Պու էմրէ իթաաթ իթմէեէն զաղէթա օլուր իսէ, 1000 ֆրանգտան 500 ֆրանգա գատար ճէզայի նագտի վիրէճէ.ք տիր։ Եկէր եինէ տէվամ իթմէ.ք իսթէր իսէ, օ հալտէ զաղէթա լաղվ օլունուր։

—Ռուսիա տէվլէթինին կէչէնտէ նէչը ու իլան իթմիշ օլտուղու պիր նիզամնամէ մուճիպինճէ, Ռուսիա մէմալիքինտէ նէ գատար էլի սիլահ թութմաեա միւդթէտիր ատամ վար իսէ, ճիւմլէսի ասքէր օլմաեա մէճպուր օլաճադ վէ պու պապատ ասըլզատէկնա տախի ըիայէթ օլունմաեաճադ տըր։

Իշթէ պունուն իչին պու քէրէ Ռուսիա մէճլիսինին հեր թարաֆընտա ասքէր օլմաեա միւգթէտիր օլանլարընը նուֆուսու թահրիր օլունմադտա օլտուղու կիպի, Բէթըրսպուրկտա տախի թահրիրի նուֆուս իտիլմէ.քտէ տիր։ Նիզամնամէի մէղքիւր, էհալի պէյնինտէ ֆէվզէլատէ հիւմնի դապուլէ մաղհար օլմուշ տուր։ Բէթըրսպուրկ թահրիրի նուֆուսու ասքէրիսի նէզարէթինէ, չիմտիեէ գատար խըտմէթի ասքէրիեէտէն աֆվ օլունան պիւթիւն վիւքելա վէ մէմուրին չօճուղլարը պիրէր պիրէր միւրաճաաթ իտիպ քէնտիլէրինին տախի գապուլ օլունմասընը թալապ իթմէ.քտէ վէ ճիւմլէսի ասքէր օլմաեա ֆէվզէլատէ բաղպէթ կէօսթէրմէ.քտէ տիրլէր։

—Նօր զաղէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, գօմիւն կիւնիւնտէ Բէր Տիւշէն նամըյլա Բարիսատէ զաղէթա չըգարան վէ գօմիւն ազալարընտան պուլունան միւսիւ Վէրմէզ գօմիւնէ տախիլ պուլունտուղու իչին կէչէնտէ Վէրսայլատա գաթլէ հիւքմ օլունմուշ օլտուղու հալտէ, պու քէրէ, իլթիճա իթմիշ օլտուղու Պէլճիգա մէմալիքինի թէրք իյլէմէսի զըմնընտա Պէլճիգա հիւքիւմէթինտէն էմր ալպ իթմիշ տիր։

Ա.Օ.Գ ԱՅԻՆ

ՄԷԶՀԷՊՆԷ ՄՈՒԱՐԱՋԱԼԱՐ

Մանպուամէնին 2893 ինճի նիսխէսինտէն պաղըյէ

Բրօթէսթանլըզըն գօրգուսունտան տըր քի, պաղը եէրլէրտէ կէրէ.ք էհալիմիզ վէ կէրէ.ք առաջնորդլար, կէրէ.ք էրքէ.ք չօճուգլար, վէ հաթթա գըզլար՝ իչին պիլէ, իյի ֆէնա պիրէր մէ.քթէպ աչմագլըզա մէճպուր օլմոգտա տըրլար, վէ բրօթէսթանլըրըն գօրգուսունտան տըր քի, կէ.ք սալեանէ վէ կէրէ.ք սայիր վիրկի տիհէթիյլէ, վէ կէրէ.ք տավա վէ նիզա ճիհէթլէրիյլէ, նիչէ զէնկինլէրիմիզ վէ նուֆուզ.քեարլարըմըզ, վէ առաջնորդլարըմըզ աղ չօղ հագդանիյյէթէ բիայէթ իտէրէ.ք ֆուգարաեա վէ զուաֆաեա զատը ու զուլում իթմէմէ.քլիկէ քէզալի.ք մէճպուր օլմագտա տըրլար, վէ հաթթա Բրօթէսթանլարը՝ վէ Գաթօլիքլէրին գօրգուսունտան տըր քի մէճլիսլէրտէ պուլունան աղալար, աղ չօղ հուգուգ իտտասընտա պուլունմագտա, վէ միւտահէնէ վէ միւրայիլի.քտէն վաղ կէչմէ.քտէ տիրլէր։ Ֆագաթ, պունու սէօյլէմէ.քլէ, Բրօթէսթան վէ Գաթօլի.ք աղալար, Հայլըգտան չըգարադ պաշդա պիր թապիաթ վէ խասսէ դաղանըրլար տիմէ.ք իսթէմէյիզ, հա՛չա, լաքին պաշլըճա պիր գաչ ֆարգլար պուլունտուղունտան, օնլար պիզիմ քիլիրտէն զիեատէ ճէնապ վէ ղայրէթ իպրաղ իթմէ.քտէ տիրլէր, չէօյլէ քի հէմ հէնի օլտուգլարընտան տավալարը զիեատէ տիր, հէմ աղլըգ օլտուգլարընտան արզու վէ ղայրէթլէրի չօղ տուր, վէ հէմտէ պիզտէն զիեատէ սօֆու վէ եախօտ տինտար օլտուգլարընտան, քէնտի մէղհէպտաշլարընը զիեատէ սէվմէ.քտէ, վէ զիեատէ մուհապպէթլէ չալըշմագտա տըրլար։ Պու ճիւմլէ իլէ տախի էսէֆ իտէրիզ քի, եավաշ եավաշ օնլար տախի մէղքիւր եէնի վէ իյի խասսէլէրի ղայպ իտէրէ.ք, էսկի հալլէրինէ եագըն կէլմէ.քտէ տիրլէր, չիւնքի եէնիլի.ք տույղու վէ ղայրէթինէ, մէնֆաաթը զաթ իյյէ ղալէպէ իյլէմէ.քտէ տիր։

Պու սէօյլէտի.քլէրիմիզ օ գատար սահիհ տիր քի, պու կիւն էկէր միլլէթիմիզ իչինտէն Բրօթէսթանլար իլէ Գաթօլիքլէր չըգըպ ուզագ եէրլէրէ հիճրէթ իթսէլէր, վէ եախօտ քիլիսէ վէ մէքթէպ աչարադ, վէ քիթապ վէ ղաղէթա սաթըպ վէ տաղըրըպ վէ վաղլար վիրէրէ.ք ատամ ավլամադլըգ գօրգուլարը գալգաճադ օլսա, հիչ շիւբհէմիզ եօգ տուր քի, նիչէ եէրլէրտէ, միլլէթճէ տահա զիեատէ պիդայալըգ պաշլաեաճադ, նիչէ մէ.քթէպլէր գարանճադ, նիչէ մէ.քթէպլէր տահա զիեատէ սէֆիլ հալէ տիւշէճէ.ք, վէ նիչէ տէսրթլուգ, վէ ղատը ու զուլում պաշ կէօսթէրմէ.քլիկէ ճէսարէթէ միւսարաաթ իտէճէ.ք տիր։

Կէրչի Բրօթէսթանլար քէնտի իչլէրինտէ քէնտիլէր իչին, պիւիւք իյիլի.քլէր եարատիլմէ.քտէ տէյիլ տիրլէր, չիւնքի օնլար տա պիւթիւն պիւթիւն սօֆուլուղա տալմըշլար տըր, եանի օնլար տա զարարը ուճլարտան պիրինէ կիթմիշլէր տիր, լաքին հիչ տէյիլ իսէ պիզիմ իչին պիր գօրգու պիզի վէ պիր ղամը օլմագտա տըրլար։ Վէ, էկէր պու կիւն միլլէթիմիզ քիլիսէճէ իսլահաթա նայիլ օլաճադ իսէ, օ տախի Բրօթէսթանլըգտան հուսուլէ կէլէճէ.ք օլան մէճպուրիյյէթ սայէսինտէ օլաճաղըզ տըր, եօգսա պաշդա տիւրլիւ հիչ պիր իսմիտ պուլունմատըգտան պաշդա, պիզճէ միւմքինսիզ տիր կիպի տախի կէօրիւնմէ.քտէ տիր։

Միլլէթիմիզ, սէօյլէտիկիմիզ կիպի, պիր կիւն, եա բրօթէսթանլըգտան մէճպուր օլարադ քիլիսէճէ իսլահաթա գալգըշաճադ, վէ խաղըն մէնֆաաթընը վէ թէդատիւմիւնիւ տիւշիւնէճէ.ք տիր, վէ եախօտ իսրար իտէրէ.ք պու հալտէ տէվամ իյլէեէճէ.ք տիր։

Կէրչի պիզ Բրօթէսթանլըղըն չօղ հալլէրինի ըէսէնտ իթմէտի.քտէն պաշդա, քէնտի քիլիսէմիզին տախի դայրէթինի չէ.քմէ.ք, վէ էօյլէ պիր աթիդ քիլիսէյի սաղլամագլըղը արզու իտէնլէրտէնիզ, լաքին, պու ճիւմլէ իլէ տախի, իսլահաթը միւհիմմէյի տէ հեր չէյէ թէրճիհ իյլէեէնլէրտէնիզ, իմտի, պիզիմ իթիդատըմըզճա, չօղ վագրթ տահա էհալիմիզ, քիլիսէմիզին չիմտի.քի հալիյլէ տէվամ իտէմէեէրէ.ք, եա պիւթիւն պիւթիւն քիլիսէսիզլի.ք հալինէ կիրիֆթար օլաճագ տըր, վէ եախօտ Բրօթէսթանլըգտա գարար գըլաճագ տըր, չիւնչի Գաթօլիքլիկի գապուլ, վէ քէնտի քիլիսէմիզէ թէրճիհ իտէմէեէճէ.ք տիր։

Քիլիսէ մէմուրլարը, վէ քիլիսէմիզ ղայրէթինի չէ.քմէ.ք իսթէյէն զաթլար, պու սէօյլէտիկիմիզ խալիսանէ լագըրըլարա ասլա կիւճէնմէյիպ, իլլա տիգգաթ իթմէլի, վէ իճապը իճրասընը տիւշիւնմէլիտիրլէր, էկէր տիւշիւնմէզլէր իսէ, իշ թապիաթիյլէ էօյլէ օլաճադտը։ Վէ օլմագլըղատա պաշլամըշտը, վէ պիզիմ օլ վագրթ հագգըմըզ օլուր շիւբհէ իտէրէ.ք տիմէյէ քի, օնլարընը, եանի քիլիսէ մէմուրլարընը յլա տինտարլըգ վէ աղդասէրլի.ք թասլամագտա օլանլարընը տախի ասըլ նիյյէթ վէ մուգսէտի, միլլէթի Բրօթէսթանլըղա մէճպուր իյլէմէ.քտիր, վէ խասսէթէն պու պիդայալըգ թարիդինի թութմուշլարտը։ Վէ պու շիւբհէմիզէ թաղվիյէթ վիրիճի միսալլարըմըզ տախի վարտը, պըրագալըմ օ պիր թագըմ Գաթօլի.քլի.ք թարաֆկիրլէրինի, հաթթա, պու կիւն վէ պու սաաթտա, էբէյիճէ ատամիար թանըրըզ քի, Սահմանադրութիւն իճրա իթմէ.քտէյիզ տէյի էօյլինանիքլէրի, վէ պիզէ Բրօթէսթան, Գաթօլի.ք, վէ ղայրիհիւմ սըֆաթլարըյլա իֆթիրալար իյլէտիքլէրի, վէ Սահմանադրութիւն իգթիղաբնճա, քիլիսէ վէ մէքթէպլէրիմիզ ղայրէթլէրինի չէ.քմէ.քլիկէ պօրճլու պուլունտուղլարը, վէ քիմիսի երեսիսխան, քիմիսի քաղաքական ժողով, վէ սայիր ժողով վէ եա խորհուրդ աղալարը օլտուղլարը հալտէ, վէ հաթթա քէնտի սէմթլէրինին մէ.քթէպլինէ նէզարէթ իյլէտի.քլէրի թագտիրտէ, քէնտի վաղիֆէլէրինէ գաթան դարչը սայմանարադ, վէ սայիրլէրէ ֆէնա իպրէթ վիրմէ.քլէ տախի իֆթիխար իյլէյէրէ.ք, քէնտի չօճուգլարընը, Բրօթէսթան մէ.քթէպինէ կէօնտէրմէ.քտէտիրլէր։

Թէքրարէն սէօյլէրիզ, պիզ սօֆու տէյիլիզ, Բրօթէսթանլըղատա հագդարէթ իթմէ.ք, վէ եախօտ Բրօթէսթանլըզը թասահուպ իյլէմէ.ք իսթէմէյիզ, իլլա, միլլէթիմիզին կիտիշինի անլաթ տըրմագ իսթէրիզ։

Թաշրալարտա Բրօթէսթանլըգ իյէրու կիթմէ.քտէ իմիշ։ Էլպէթթէ կիտէր, չիւնքի օնլար օ նիյյէթ իլէ եօլաչըզ մըշլարտը, վէ իյլէրինէ, պօրճլարընը թանբեարադ, տէվամ ու իգտամ իթմէ.քտէ տիրլէր, պիզ օ ճիհէթլէ թէշէ.քքի իտէճէ.ք եէրտէ ութանմալըեըզ, չիւնքի, օնլար պիր, վէ պիզ իսէ պին վէ օն պին, վէ եիւզ պին քիշի օլտուղումուզ, վէ օնլարընքինտէն զիեատէ իսլահաթ գասլուլ իտէպիլիր պիր քիլիսէյէ մալի.ք պուլունտուղումուզ հալտէ, անլէրտէն գօրգմագտա, վէ եախօտ թէնպէլլիկիմիզտէն, վէ կէվ-

չէքլիկիմիզտէն, վէ եախօտ վազիֆէ-սիզլիկիմիզտէն նաշի օնարա ատամ չալտրրմագտաեզ, վէ տահա սօղրուսու ճէօմաթը՝ղը սէֆիլ հալտէ պը-րագարագ գաչմագլըղա մէճպուր գըլմագտաեզ։

(Տէվամի)

———

Մեծարգոյ Խմբագիր,

Շաբաթ երեկոյ Մեծ. Ռ. Սէտէֆճի-եան էֆէնտիի «Հայկ»ը ներկայացուցին Օսմանիէ թատրոնին մէջ։ Այն խաղը առաջին անգամ ներկայացուած օրէն ժողովրդականացաւ. հետևաբար նոր օրինակ բան մը չէր որ նոյն երեկոյ պանդուխտ ազգայնոց խուռն բազմութիւն մը դիմած էր՝ի թատրոն։

Հայկը ներկայացնող Պ. Գ. Լճեցւոյ յաղթանդամ հասակը ու հայկական հարազատ դծագրութիւնը խիստ յարմար կընէին զինք իր դերին, ինչպէս որ Պ. Մ. Պէնլեան ալ բան մը պակաս չ՝ունէր Բէլի ամբարտաւան հայեցուածքէն ու վայրագ գծագրութենէն։

Հրատ և Հայկանոյշ, վերջինն ներկայացեալ յանձին Օր. Մ. Նուարդայ, վերջին աստիճան փափկութեամբ ճըռուողեցին իրարու իրենց՝ անմեղ սէրը. սակայն կարծես թէ դերասանք ընդհանրապէս պակաս մ՝ունէին, յուշարարի պէտքը քիչ մը շատ կղզային։ Վերջէն իմացայ որ խաղին դերերը ուշ բաժնուած էին, և փորձն ալ միանդամ և այն ալ հապճեպով եղած էր. թէև վերջին հանդիսին մէջ Հայկին զբէլը սպաննելու կէտը, որ ամենէն կարևորն էր, սքանչելապէս ներկայացուեցաւ, և նետը ամենաբնական կերպիւ գնաց խրեցաւ Բէլի կուրծքին։

Արդ մեք շուտով աղկողներէն չ՝ըլլալով հանդերձ կը սիրեմք հաւատալ որ նոյն իրիկուանը պատահում մ՝էր միայն և հակառակ Մեծ. Վարդովեան էֆէնտիի կամաց, որ միշտ մասնաւոր խնամք և հոգ տարած է ցարդ ազգային խաղից բարւոք ներկայացմանը համար։

Ուստի կը յուսամք որ թատերաբեմի վարչութիւնը կը բարեհաճի դերերու սուշ բաշխումէն յառաջ եկած այս անպատեհութեան ուրիշ անգամ տեղի չ՝ունենալուն համար միջոցներ ձեռք առնուլ։

Ուրիշ խնդիր թէ ազգային խաղերը ընդհանրապէս ճարտարապէս բանահիւսուած չըլլալով Մեծ. Վարդովեան էֆէնտի աւելի օտար խաղեր՝ի տես հանելու ստիպուած է։

Կ. Պոլիս Մնամ Լայն.

9 դեկտ. 1874 Հանդիսատես ոմն

———

. . . Խմբագիր

Յօժարեցէք ի ներքոյ գրեալ ծանուցագիրը Ձեր Պատուական Լրագրոյ յառաջիկայ թուոմն հրատարակել։

Մնամք Լայն

Ի դիմաց թաղական խորհրդոյ

Ատենադպիր Փ. Ատենապետ

Հ. Մաղալեան Գ. Խնամիեան

11 դեկտ. 1874

Ի Թաղ. խորհրդարան

Եէնի-գարուի

ՄԱՆՈՒՑԱԳԻՐ

Թաղիս Նորակառոյց Հայկանոյշ Օրիորդաց Վարժարանի շինութեան նպաստաւորող ազգայնոց ենթեցելոց հոգւոց համար հատատեալ ընդհանուր կոակը ըստ սովորութեան դեկտեմբեր 15, յառաջիկայ կիւրակէին պիտի կատարուի շքեղ հանդիսիւ, որոյ առթիւ Ս. Առաքելոց Եկեղեցւոյս Քարոզիչ Դեր. Տ. Հմայեակ Ծ. Վ. Դիմաքսեան Ս. Պատարագ ունի մատուցանել և հոգևորապէս մխիթարել ժողովուրդը։

Փափաքող ազգային՝ը կը հրաւիրուին ի նոյն հանդէս հոգևոր։

———

Ո՞ՒՐ ԵՆ ԼԵՀԱՍՏԱՆՑԻ ՀԱՑԵՐԸ

(Մանրամասնին 2885 ինճի Նիւսխէսինտէն պագըյյէ)

Երբ Տեւտոնեան կարգի զինուորները Լեհաստանի և Լիտուանիայի վերայ արշաւանքներ բացուած քարուքանդ էին անում յիշեալ երկիրները, բաւականաթիւ Հայազգի կտրիճներ պատերազմում էին Լեհացոց դնդերի մէջ նրանց թշնամու դէմ։ Այս մասին յիշում է մինչև անգամ Հայերին թշնամի Յովհաննէս Ցօխտը իրեն «Պրուսական Պատմութիւն» վերնագրով գրքի մէջ (Հտր. Գ. եր. 75) ասելով, որ Հայերը մեծ դեր խաղացին այն չարաբաստիկ ճակատամարտի մէջ Դրիւնվալդի և Ցաննենբերգի մօտ (1440) թ. յուլ. 22-ին), որտեղ Ցեւտոնացիք բոլորովին բնաջինջ եղան։ Նմանապէս շատ Հայ զինուորներ սպանուեցան վարնի ճակատամարտի մէջ 1444 թ. նոյեմ 11ին Թուրքերի դէմ պատերազմելու ժամանակ։ Վերջապէս Հայերի վերջին անգամ ցոյց տուած զինուորական ծառայութիւնը յայտնի է նրանց մասնակցութիւնից Վիէննայի մօտ եղած ճակատամարտի մէջ 1683 թ. Սոբէսկի թագաւորի կառավարութեան ժամանակ. նրանց թիւն այն ժամանակ հասնում էր հինգ հազարի, որոնց մէջ կային և շատ երևելի մարդիկ։

Հայերի ցոյց տուած ծառայութեանց մէջ ամենից մեծը վաճառականութիւնն էր, մանաւանդ արևելքի հետ. Վլադիսլաւ Եագլոն և Վիտոյլդը Հայերից օգուտ էին քաղում քաղաքականութեան գործերում, ուղարկելով նրանց Թուրքիոյ Դուռը իբրև դեսպան, և յետոյ իբրև սովորութիւն դառաւ Հայերին Թուրքիա դեսպան նշանակելը և պահպանվում էր մինչև վերջին ժամանակները։

Արտասահմանեան վաճառականութեան մէջ թագաւորների պաշտպանութիւնը դանելով, Հայերը կարճ միջոցում Լեհաստանի ամենահարուստ բնակիչների կարգն անցան. իրավի Հայերը իրենց հարստութիւնով շատ անգամ թագաւորներին օգնում էին, երբ նոքա պատերազմական ծախսերի համար արծաթի կարօտութիւն էին ըզգում։

Մի քանի Հայ դերդաստաններ որոնք դեռ Հայաստանում հարուստ են եղել և իրենց հարստութեամբ դարձել են Լեհաստան մեծ ազդեցութիւն են ունեցել իրենց հեռաւոր և մատաւոր հայրենակիցների վերայ, թէ իրենց ծագումով և թէ բարեգործական միջոցներով։ Նրանք հեշտացնում էին նոր գաղթող հայրենակիցների ապրելու հնարները օտար երկրում, քաջալերում էին նրանց առևտրականութեան մէջ և այսպիսով աշխատում էին բնիկ ժողովրդին էլ թեթևութիւն պատճառել. որպէս զի նորեկներն առանձին ծանրութիւն չը լինին նրանց համար (1)։ Այդ դերդաստաններից շատերը 1676 թ. դաղթեցին Վարշաւ։ Այս քաղաքում հին ժամանակներից սկսած վաճառականութիւնը ճոխ էր, ուստի և Հայերին գրաւում էր. այստեղ գտանվում էր Հայերի սեփական մատուռը Սուրբ Յովհաննէս եկեղեցու մօտ, որտեղ սովորաբար թաղում էին ննջեցեալներին։ Սորան ապացոյց կարող են համարուիլ մինչև յայժմ գտնուող հայերէն տապանագրերը. բացի այն Վարշակի վաճառականական ժողովարանում կար մի առանձին բաժին «Հայերի կամ Թուրքիոյ վաճառականութիւն» անունով։

Լեհաստանի մէջ Հայերի բնակութիւնը Իլովից զատ կեդրոնանում էր և այլ տեղերում, թէ նրա շրջակայքում և թէ հեռու։ Աւելի շատ բնակեցան Նոքա Պադոլիայի մէջ, որտեղ 8երորդ դարից սկսած գտնվում էին նրանց լինելութեան հետքերը։

Այժմեան ժամանից առանը Հայերի բնակութեան անդրանիկ տեղն է եղել, իսկ այն տեղի Ս. Կաստան անուն եկեղեցին նախկին Հայ եկեղեցու հիմքի վերայ է շինած։ Յետոյ Հայերը սկսեցին հաստատուիլ Կամենիցի շրջակայքում՝ այժմեան Մեծ և Փոքր Արմենի (Հայք) անուն գիւղում, որոնք այդպէս կոչուած են իրենց հիմնադիրների անունով։ Յայտնի չէ այնու ամենայնիւ թէ երբ հաստատեցին Հայերը իրենց բնակութիւնը Կամենեցում։ Հաւատին միայն այս է, որ մինչև Հայերի գալը Կամենեց մի աննշան աւան էր և նրա ընդարձակուին ու նշանակութիւն գտնելը դարձեալ Հայերի շնորհիւն եղաւ։ 1374 թ. Կամենցի բնակիչներն արդէն բաղկանում էին Հայերից, Ռուսիններից և Լեհերից։ Ռուսիններն ու Հայերը բնակվում էին այժմեան նահանգապետական հրապարակի և բոլոր այն տարածութեան վերայ, որ հասնում էր մինչև Ռուսաց դարպասը։ Այս ազգութիւններից իւրաքանչիւրն ունէր իր դատաւորն (վոյտ) և 3 դրօշմ ու համնդրօշական նշաններ. Հայերի դրօշմը ներկայացնում էր մի դրօշակակիր հրեշտակ։ Աւանդութիւն կայ, որ հին ժամանակները Կամենեցում եղել է Հայոց մի եկեղեցի Սբ. Աստուածածնի Աւետման անունով հաստատուած օրթոդոքս եկեղեցու տեղը, և որ այդ եկեղեցու գետնայարկում թաղած են Հայ եպիսկոպոսներ, որոնց մասին չը կան այնու ամենայնիւ դրաւոր տեղեկութիւններ։

1398 թ. Ինան անունով մէկը, կ. Պոլսի վաճառական, հաստատեց Կամենեցում մի վայտակերտ եկեղեցի Ս. Նիկողայոսի անունով։ Յետոյ այս շինուածքը միաբարների սեպհականութիւն դառաւ. իսկ նորա տեղը շինուեց մի Հայ-կաթոլիկ քարակերտ եկեղեցի Ամենասուրբ Կուսի անունով։ Յովհաննէս Կաղիմիրը Կամենիցի բնակիչներին արքունի գանձարանին տասնամեայ հարկը վճարելուց ազատեց, բայց այն նրանց հաւատարմութիւնը վարձատրելու համար բոլոր Հայերին հաւասարեց արտօնութիւններով միւս Ռուս և Լեհ բնակիչների հետ, իսկ 1670 թիւին ծերակոյտն աւելացրեց նաև զանազան առանձնաշնորհութիւններ։

1672 թ. երբ Թուրքերը Կամենեցն առան, Հայերն հալածանքներից խոյս տալու դիտմամբ մեծ մասով գաղթեցին Մակեդոնիա և յետոյ այն տեղից դէպի Կարմիր Ռուսիա. որ տեղից վերադարձան վերստին դէպի Կամենեց Թուրքերին վանելուց յետոյ և այն ժամանակ վերանորոգեցին իրենց եկեղեցին, որ վերջինները քանդել էին։ Մի աւանդութիւն էլ կայ, որ երբ թէ յիշեալ եկեղեցուն կից գտանվում էր մի կուսանոց, նոյն իսկ տեղում, որ գտանվում են այժմս մասնաւոր տներ արևելեան կողմից. այս մասին նոյնպէս հաւատարիմ տեղեկութիւններ չը կան։

Կամենիցի Հայերն էլ 1666 թուին միացան Հռովմէական եկեղեցու հետ 1790 թ. մի «Պոնի Օռտինի» անունով յանձնախումբ կազմեցաւ, որը Հայերի դատարարութիւնը Ռուս Լեհականի հետ միացրեց և որոշեց, որ այս երեք միացած ազգերը մի մեծաւորով կառավարուին։ Բոլոր քաղաքաբնակները չնայելով իրենց ծագումին, նոյն դասման զօրութեամբ, կարող էին կառավարութեան գլուխն անցնել և պէտք է ամ ըստ ամէ իրենց միջից մի քաղաքապետ և երկու դատաւոր (վոյտ) ընտրէին։

Պաղըյյէսի Եարը՝ն
(Մեղու Հայաստանի)

———

ՆՈՒԻՐՔ ԿԱՂԱՆԴԻ
(ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ)

———

Պու տէֆա պու իսիմսէ, ֆագաթ այրը այրը չէյլէր տէրճ իթմէքտէ օլտուղու հալտէ, պէշ ղրիմա քիթապճըղլար թապ ու նէյզը օլունտուղու կէօրիւլմիւշ տիւր։

Մէղրիւբ քիթապճըղլարտան պիրէր թանէսինի, Իսմիմիա մէքթէպի շակիրտանընտան, Պ. Մելքոն Ց. Տ-Թ. Գասպարեան, վէ Պ. Կարապետ Մ. Պէրպէրեան, վէ Պ. Յակոբոս Ռ. Դարբինեան, վէ Պ. Խաչիկ Մ. Պ. Եղիազեան, վէ Պ. Յարութիւն Կ. Պէճաղեան Ֆրանսըզճատան թէրճէմէ իթմիշլէր տիր։

Մէղրիւբ քիթապճըղլար 40 ար 45 էր սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ, Արամեան թապխանէտէ կիւզէլճէ պասըլմըշ, վէ քիթապճը ամիւքանլարընտա սամ՝ըլմագտա պուլունմուշ տուր։

———

ԻԼԱՆ

Պէյիւք-տէրէտէ քեային Դարաքէհեաղատէ սատատէթլու Կարապետ պէյին պաղչէսի մահսուլաթընտան օլարագ, Իմիրօպանդն էն մէշհուր էշճարը միւսէմմէրէ վէ զայրի միւսէմմէրէսինտէն պաղըլարը, մէղրիւբ պաղչէտէ, վէ պաղըլարը տախի էհվէն վէ մադթու ֆիեաթլարը իլէ ճինալերինի միւպէյյին բուսուլարը իւղերլերինտէ թալիք գըլընմըշ օլտուղու հալտէ, Տերիսատէթտէ եէնի ճամիի չերիֆ դուրպինատ Զիչէք բաղարընտա վագը պաղչէտէ սամ՝ըլմագտա օլտուղունտան, իշթիրասընա թալիպ պուլունան ղէվաթը պէհէր եէվմ մէղրիւբ պաղչէլերէ միւրաճաաթ պուեուրապիլէճէքլէրի, խասէթէն իլան օլունուր։

———

ՍԱՀԻՊ ԳԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գաղթատա Բէնճէմիրի բազարընտա Նումէրո 41 իրսի խանընտա

---

(1) Այս դերդատանների ազգանունները են. Արզարո (այժմս Արզարով Արզարովիչ), Ավետաւոր (այժմս Օրատիից Բողդանովիչ), Բարոնջ (այժմ Բարոնչ), Պոլոզ (այժմս Բոլոզ Անտոնովիչ) Պոլոս (այժմ Բոլուզ) Այվազ Կամենցեան (այժմս Կամենչան Ֆեոդորովիչ), Լ՝ազարեվիչ Կապրի (այժմս Բարոն Մերիզէի Կապրի), Կրեչուլեն [Կրեչունովիչ) Մալխասեամ (Մալխասովսկի) Նիկոնոր (Նիկորովիչ) Պեռուլ Պիրզամ (այժմս Պիրուսովիչ) Պոռնկուլ Բոսկո (այժմս Բոսկո Բոգդանովիչ) Բուսնամեան (այժմս Բոսնչկան), Սնադրեյ (Շադրեյ), Պասկո (այժմ Պասխալիս), Մինիասովիչ։ Լայն։